

Cum vero ciuitatis Ierosolime fundamenta in montibus sanctis teste dauid collocata dicatur. nō incongruū duxi de montibus israel. presertim q̄ crebro de eis fiat mētio in sacra scriptura paulo amplius differe. Et primū quidem in genere. deinde in specie de aliquibus.

De montibus Israel in genere

Montes israel dicuntur montes generaliter totius terre promissionis sue fuerint ultra iordanē siue citra. sepe etiam sumuntur pro terra decem tribuū que fuit montuosa. p̄cipue in tribu Dan et Ephraim. Nam et decem tribus nomen israel sibi vendicauerūt sub Ieroboam filio Naboth qui fuit de effraym. et regnauit primo in Samaria sup̄ decem tribus. vt habetur tercij Regū. xij. Hij montes multū erant pascuales. vberēs. fructuosi. et frugiferi. oliuī et alijs arboribus fructiferis confiti. erant etiā medicinales herbis et speciebus aromaticis pleni vt dicit Isidorus libro. viiij. capitulo. iij. Nam et tota terra illa quondā variaru opum diues erat. frugibus fertilis. aquis illustris. optima balsamis. adeo q̄ ob gratiam alimentorum inde hanc terrā melle et lacte fluentem iudicabant. In eis enim montibus propter pascuarū habundantiam. innumerabilū ouium et pecorum greges et armenta pascebantur. Apes etiā innumerabiles in eisdem mellificantes herbarū et florum suauitate dulcissima nutriebantur. Fructus et fruges propter aeris temperiem et rois habundantiam citissime ad maturitatem in illis montibus ducebantur. Aurū argentum et cetera metallorum genera in illis montibus fodiebantur. Deniq̄ fontes et flumina de venis montiu superius progrediebantur. Loca munitissima in illis montibus edificabantur. Fere siluestres sicut tigrides et leones in illis nemorosis montibus cōuersabantur. Verum quāmodum reliqua terra illa propter peccata inhabitantiū et frequentes eius vastationes vills admodū effecta est et pene sterilis atq̄ infructuosa. Ita et montana illa longe a pristina perierūt vbertate et fecunditate. Quia tamē frequens de eis fit memoria sacra in pagina aliq̄uid vel breuiter de eis dicere haud ab re erit.

Sequitur nunc de montibus Israel in specie

**De montibus Israel in specie et primo
de monte Syon.**

Syon mons erat in Ierusalem super cuius verticem erat arx
sive turris dauid ibi posita pro decore et defensione ciuitatis
In vno autem latere montis Syon erat templum quasi me-
dium inter arcem et inferiorem ciuitatem. ut scilicet munis-
rio arcis defenderet templum. et templum cum arce protegeret ciuitatem
Et ideo sepe scriptura vocat Ierusalem filiam syon. quia sicut filia pro-
tegitur a matre et subditur ipsi matri. sic ciuitas inferior templo fuit sub-
dita atque arci. Tante autem auctoritatis et nobilitatis inter ceteros mon-
tes fuit mons Syon quod non solum ciuitas Ierosolima atque etiam ipsa
iudea. verum etiam vniuersalis ecclesia tam ex iudeis quam ex gentibus con-
gregata sepius in prophetis nomine Syon designetur. sicut ibi. funda-
tur exultatione vniuersae terre mons syon. latera aquilonis ciuitas regi-
s magni. Nam mons syon fuit mons magne altitudinis et sublimi-
tatis. magne fortitudinis et firmitatis. magne plenitudinis et vberta-
tis. magne pulchritudinis et amenitatis. maxime confidentie et securita-
tis. maxime opulentie et locupletationis. maxime leticie et exultatio-
nis. perfecte iusticie et sanctificationis. mons doctrine et eruditionis. si-
cut scriptum est. De syon exiit lex et verbum domini de ierusalem. mons pro-
phetie et reuelationis. ut ex multis scripturis et eius conditionibus glo-
riosius late posset ostendi sed breuitatis gratia hijs missis ad alia refe-
randa pergendum est.

De monte Moria

Moria est mons in Ierusalem in quo edificatum est templum
Salomonis. sicut dicitur secundo Paralipomenon. iij. Hunc
enim montem emit dauid ab ornani iebuseo sexcentis siclis
auri purissimi. ut in eo edificaret altare domino. quando pro
numeratione quam fieri fecerat populus est percussus. ut habetur primi
paralipomenon. xxi.

In hoc monte immolauit domino et orauit. et exaudivit illum domi-
nus de celo in igne super altare holocausti.

In hoc monte obtulit Abraham holocaustum pro ysaac. quem domi-
nus precepit ibidem immolari. ut habetur Genesis. xxi. ubi dicit glosa

Ieronimi super illud verbum Vade in terram visionis et offer filium tuum
super vnum montium etc. Hunc montem hebrei dicunt esse illum in
quo postea templum conditum est in area ornani iebusei in monte mo-
ria. qui idcirco illuminans et lucens interpretatur. quia ibi est dabit
hoc est oraculum dei. et lex. et spiritus qui inspirat prophetas. et docet

et docet homines veritatem. Hucusque Jero. in eodem loco creditur iacob dormiisse et ascendentium angelorum per scalam vidisse visionem. ut patet Genesis. xxxviii. vbi dicit Glosa super illud verbum. Non est hic aliud nisi domus dei etc. Hoc dicitur quia puidit templum et dei cultum ibidem futurum. Fuit autem iste locus collis a latere montis Syon vbi edificata est postea turris dauid. unde patet ex predictis quod mons mo rea fuit mons visionis et reuelationis. mons sacrificij et orationis. mons prophetie et instructionis. mons luminis siue illuminationis. mons angelice frequentationis. mons diuine apparitionis. mons misericordie et propiciationis.

De monte Oliueti

Mons oliueti est mons in iudea iuxta Ierusalem sic dictus. propter copiam oliuarum que in monte isto maxime habundant. Et ideo ab augustinus vocatur mons crismatis et unctionis. mons lustrationis. mons pinguedinis et refectionis. et mons medicaminis et curationis. Et hoc dicit propter oliuarum ibi crescentiam habundantiam. quarum fructus est vinctuosus. luminosus et deliciosus. quia ut dicit ysidorus. oleum oliue ex radice amaritudine surgit in pabulum luminis. in medicamentum vulnerum. et in refectionem esurientis. In huius montis oliuarum radice siue pede fluit rivulus qui dicitur torrens cedron. inter cuius montem et ripam fuit ortus. quem dominus orationis et quietis gratia sepius frequentauit et subintravit. unde et ibi captus fuit primo in orto qui gethsemani dictus est. ut dicitur Iohannis. xix. Ibi enim sepius in pede montis fuerat quondam villula dicta gethsemani. cuius orti tunc temporis adhuc ibi erant ut dicit Augustinus. Et illoque locum ortorum dominus ex consuetudine frequentabat. Hic autem mons fuit ad orientalem partem templi. et ideo mane illustrabatur sole oriente. de vespere vero et de nocte illustrabatur ex fulgore a luminaribus templi resplendente. Et ideo merito mons luminis dicebatur. tum quia a celo et a templo lumen recipiebat. tum etiam quia lucis materiam olei sui habundantiam alijs impendebat. ut dicit Augustinus. In hoc monte erat quidam viculus nomine bethphage. qui sacerdos erat. in cuius montis latere erat ciuitas dicta bethania. que fuit ciuitas Marthe et lazari et marie. ut dicit glosa super Mattheum. xxi. De hoc monte dominus celos ascendit. et super eundem montem ad iudicium apparebit. ut patet in Actibus apostolorum primo capitulo. In hoc monte edificauit Salomon delubra excelsa ut patet secundi regum. vii. Et ideo vocatus est mons oliue et propiciationis. mons offensionis. quia regi. xxiii. scilicet quia in illis ydolis offendit Salomon deum suum.

De monte Ebron

Ebron mons est in iudea. in quo sita erat vetus ciuitas olim quidam famosissima. hodie autem desolata. ab eiusdem montis nomine Ebron dicta. cuius vallis dicitur Nambre. iuxta quam est alia ciuitas dicta noua Ebron secus speluncam duplicem exstructa. Mons autem

iste et ciuitas ebron iure merito q̄ vniuersis solennis habetur et p̄celes
Bris ratione sanctorū patriarcharū quorū corpora ibidē quasi a mūdi
principio requiescūt. Est etenim ciuitas ip̄a antiquissima. Nam ebron
septem annis ante thammī urbem egipti cōdita est. vt habetur Numeri
xij. Illū quoq̄ montē potentissimi et fortissimi viri iure hereditario
possederunt vt patet iosue. xv. vbi inter cetera ita dr. Deleuit ex ea cas
leph filios Enach Sezei et Achiman et Tholmay de stirpe enach rē.
In hoc mōte tanq̄ in loco tutiori dñs principiū regni dauid instituit.
et ei illac ascendere post mortem saulis iussit. vbi septem annorū spacio
regnās. tandē ad totius regni Ierusalem fastigiū assumptus fuit. Iste
mons ab antiquis Chariatharbe fuit primus nūcupatus. id est ciuitas
quatuor q̄ nominatissimorū viroꝝ q̄tuor corpora ibidē requiescunt. scz
Adam Abrahā ysaac et Jacob vt dicit Jeronim⁹. Ibi et vxores eorū
famosae mulieres sepulte sunt videlicet Eua Sara Rebecca et Lia. In
spelunca hij omēs recōditi duplici q̄ respicit mābre. quā emit abrahā
a filiis seth. vt habetur Gen. xxij. Illuc sarraceni sepe vadūt peregriz
natū. mischkeam insignem ibi habentes. nec aliquē iure xpianū siue iuz
deum ingredi istam sinunt. Verum per quādam fenestrā sepultura illa
cōspici potest.

De monte Bethel

Montes Bethel sunt in iudea vicini ierusalem. vbi dom⁹ dñi fuit
sub salomone edificata. Sūt autē mōtes Bethel nemorosi. arborib⁹
bus consiti. fertiles et secūdi. graminibus et herbis aromaticis
pleni. et ideo cerui capree et hynni. frequētare illorū montiū cacumiz
na sunt cōsueti.

De monte Sylo

Mons sylo qui hodie ad sanctū samuelem dr. altior est omnibus
mōtib⁹ in terra sancta existentib⁹ p̄ circuitū. et quātū ad sitū
sup̄eminet vniuersis. et ibi multo fuit reseruata tpe archa fedē
ris dñi. Atq̄ crebro populi israhel cōientiones in eo celebrare p̄ diuer
sis causis vt in plerisq̄ veteris testamenti locis habetur.

De monte Garisim

Garisim vt dicit Jeronimus est mons iuxta iericho cui vicinus
est mons Hebal ex aduerso respiciens. In hijs duobus mōtib⁹
benedictiones et maledictiones populo intranti terrā pmissio
nis promulgabātur. vt p̄ benedictiones puocarentur ad bonū legis
amatores. p̄ maledictiones vero terrent decalogi transgressores. In
garisim vero sex tribus nobiliores cū sacerdotibus proclamabāt bene
dictiones. vt habetur Deutro. xxvij. capitulo. Et ideo inoleuit cōsuetu
do vt mons ille haberetur in veneratione a posteris. et frequentaretur
causa sacrificij et orationis. Vnde inter iudeos et samaritanos fuit cō
tentio de loco adorationis. samaritis proferentibus montem garisim
cōuenientiore esse ad orandū q̄ templū in ierusalem. iudeis contrariū
asserentibus. vt patet Iohannis. iij. tam in textu q̄ in glosa.

De monte Hebal

Hebal est mons trans iordanem in quo steterunt sex tribus post iordanis transitum ad maledicendum illis qui precepta decalogi non seruarent. ut patet etiam Deutro. xxvij. Et est mons ut dicitur cauernosus et voraginosus. patiens sepius terremotum cui concordat interpretatio eius. nam hebal vorago interpretatur. Fuit itaque mons maledictionis et imprecationis in quo mala transgressoribus imprecabantur. Reputabatur etiam mons vilitatis et abiectonis. unde et sex tribus ignobiliores scilicet ancillarum filij super montem hebal fuerunt ad maledicendum populo deputati. Deuteronomij. xxvij.

De monte Quarentena

Quarentana est mons excelsus valde iuxta jericho. ad dimidiam leucam eundo de galgalis in jericho. In cuius supercilium secundum aliquos christus a diabolo fuit ductus. ubi ei ostendit omnia regna mundi et gloriam eorum dicens. Hec omnia tibi dabo si cadens adoraueris me. ut habetur Mathei. iij. Alij autem tradunt quod in alio quodam monte fuerit christus temptatus qui per tres leucas distat ab isto. existens in deserto a latere berthe et hay australi. Sed id certum habetur quod in isto monte fuit christus quando ieiunauit quadraginta diebus et quadraginta noctibus. ductus in desertum illud a spiritu post baptismum ut temptaretur a dyabolo. ut habetur ibidem. In huius pede montis effluit flumini helzei. de quo habetur quarti regum. ij. capitulo. quod viri ciuitatis Jericho accedentes ad helzeum dixerunt. Ecce habitatio ciuitatis huius optima est. sicut tu domine ipse prospicis. sed aque pessime sunt et terra sterilis. At ille iussit sibi afferri vas nouum et mitti in illud sal. Quod cum allatum fuisset egressus ad fontem aquarum qui est in pede montis huius et misso in illum sale sanauit aquas ut non esset in eis ultra mors neque sterilitas. et ita sanate sunt aque ille usque in diem hanc iuxta verbum helzei quod locutus est. Est autem flumini amenus valde et delectabilis. iuxta quem peregrini illo venientes conuiuiscere et pausare solent.

De monte Hermon

Hermon est mons modicus super iordanem situs. qui herbis et pascuis est fecundus. Nam circa radices eius siue circa pedem fluentis iordanis imbuitur. circa verticem vero eius seu cacumen copioso rore perfunditur. et ideo virore ex rore et aque influentia decoratur. et insignitur. propter quod et ibi nutriebantur pecora que in templo debebant immolari domino et offerri. Et quia animalia ex rore fluminis et herbis impinguata in monte syon id est in atrio templi offerebantur. Ideo dicitur secundum hebreos per prophetam quod ros hermon descendit in montem syon. quod ad litteram fieri non potuit. quia mons syon monte hermon altior existit. Insuper et ab eo valde remotus fuit. per tanto igitur ros montis hermon debet ascendisse in syon. quia pinguedines et adipem animalium qui in illo monte pascebantur ad pastum ignis altaris in ierusalem in sacrificio offerebantur. propter quod et hermon lumen exaltatum interpretatur sicut dicit glossa. super psalmum quia lumen in altari augebatur quando ignis sacrificij tali pabulo fovebatur.

De monte Carmelo.

Carmelus est mons iudee in qua est ciuitas dicta Carmela. Et est duplex carmelus. vnus in superiori pre contra meridiem in quo Nabal legitur pascisse greges. primi regu. xvj. Alius est carmelus in inferiori pre terre respiciens mare. vterq; mons fertilis est in pascuis fructibus et herbis.

De monte Tiph.

Tiph mons est squalidus et umbrosus. in quo latuit dauid qm fugit a facie saulis. et est iuxta carmelum in quo nabal carmez lites quondā habitabat. qui fuit de stirpe caleph vt dicit Jerosimus. Est aut mons multū nemorosus. dumus et arborib; infructuosus cōstitus. et saluosus feris et ybicibus puius. spelūcis et antris plen; et plurimū cauernosus. et ideo fugitiuis et latere volentibus cōgruus est. et ignotis transeuntibus periculosus.

De monte Thabor.

Thabor est mons in medio campo. et est mons mira rotūditate sublimis. distans a cesarea decē miliaribus ad orientalem plagā et fuit in cōfinio zabulon isachar et neptalim. Hic mons inter totius terre promissionis montes maxime est famosus ratione situs. fertilitatis amenitatis fortitudinis. et firmitatis. Gleba enim illi; montis est fertilis vineis. olinis. et alijs arborib; fructiferis et herbis.

Aer ibi est salubris. ros frequēs et dulcis. imber tam temperaneus q; se rotinus medio cris. Ibi arborū proceritas que nō deponūt hieme vel estate comā vel virore suū. Ibi auiū multigenarū canorus sonitus et sonora suauitas. quarū voce afficitur auditus. pennarū varia dispositione ad earū aspectū prouocat visus. in carniū suauitate delectatur gustus. Et ideo multi sunt ibi aucupes auculis locū istū frequentantibus. retia et tendiculas imponētes. sicut dicit Jero. sup illum locū osee quarto. quasi vterq; in pascu sup montē thabor. rē. Sup omia aut montem istū reddit cōmendabile p̄sentia saluatoris qui in hoc mōte docuit. In hoc monte gratia orationis p̄noctauit. In hoc mōte aliquādo pascuit populū. et tā spiritali q; corporali pabulo recreauit. In hui; montis etiā suspicio corā discipulis suis se trāssfigurare voluit. et future claritatis gloriā in suo corpore discipulis reuelauit.

De monte Libano.

Libanus est mons phenicis altissim;. cui; sepe meminerūt prophete et scripture. Dictus est autē liban; a thure vt dicit Isido. q; ibi colligitur. cui; ps ad orientē respiciens libanus appellatur. vt dicit Isidor;. Libanus etiā id est candidatio vocatur. quia perpetuus niuib; semp hieme scz et estate candidatur. Nullo enim tpe ita nix totaliter eliquescit quin in aliqua sui parte in eo valeat inueniri. Est autem libanus fluiorū et fontiu principiu et origo. Ex ei; enim radice oriūtur duo fontes scz jor et dan. q; simul iūcti jordanē efficiūt.

Libanus igitur est mons redolentie et summe aromaticitatis. nam ibi herbe odorifere crescunt. ibi etiam arbores thurifere coalescunt. quarum gummi electum olibanum a medicis nuncupatur. Item mons est sufficientie et fecunditatis. Nam propter roris habundantiam et plumarum frequentiam herbis habundat. precipuus pascuis vberimis et fructibus optimis et maturis. Et ideo in monte libani nutriebatur animalia que offerebatur in templo. et in ipsius pascuis fouebatur. Item mons erat eminentie et maxime sublimitatis. quoniam omnes alios montes illius regionis altitudinis situ libanius excedebat. Et ideo venientibus tyrum per remota valde maris nauigia. se nauigantium oculis offerebat. et quos deberent nauigantes petere portus. sua altitudine ostendebat. Item mons erat indeficientis influentie et sempiternae humiditatis. nam quamvis siccitate preerat in sua superficie. nobilissimis tamen habundat intrinsecus venis aque. ut patet in puteis aquarum viuentium. que iuxta salomonis sententiam in canticis solent continue cum impetu de libano emanare ut *Br. Can. iij.* quasi puteus aquarum etc. Item mons confidentie et securitatis. nam in libano quiescentes tuti sunt a venenosis serpentibus quos sua aromaticitate et virtute fugant tam herbe quam arbores ibidem continue concrescentes. nam cedri ibi crescentes suo odore fugant omnia venenosa. et ibi venenosa reptilia vivere non permittunt. Item mons est pulchritudinis et amenitatis. nam cedrorum et aliarum virentium arborum mira precertitas graminum. et herbarum continua viriditas. avium siluestrium sonora suauitas. riuulorum et fontium multiplicitas libanum amenum faciunt et iocundum. Item mons est medicine et sanitatis. ibi enim species aromaticae crescunt. que sunt contra morbos innumerabiles remedia et medela. Ibi cypressi et olivae quorum liquores et resine sunt contra diversarum infirmitatum incommoda. precipue medicine. Item mons leticie et iocunditatis. nam in collibus libani quoddam creuit habundantia vini optimi. quod precipue leticie et hilaritatis maxime est induciuum. Item mons honorificentie et dignitatis. nam inter omnes montes arabie phenicis et syrie. mons libani in sublimitate. in fecunditate. in amenitate. et aeris salubritate optinet preiicipatum. ut dicit Jeronimus et Iosephus.

De monte Semeron.

Semeron est mons de quo dicitur. *ij. paralipo. viij.* Mons in quo est modo sebastae. ubi reliquie iohannis baptiste requiescunt. In eodem quidem monte prius edificata est samaria a qua et tota regio postea samaria est vocata. Hec ciuitas ratione motis fuit fortissima. et ad expugnandum difficilissima. unde et reges assirorum miris sumptibus et bellorum maximis apparatibus eam tribus annis continue obsederunt. Et vix propter angustiam contra ipsam prevalere viribus potuerunt. immo ut dicit Iero. et Iohan. nunquam eam expugnassent si ipsius habitatores deum israel ad iracundiam pronocantes plenam fiduciam in eo habuissent. et ipsius legem nullatenus reliquissent.